

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Materiał opracowany przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie.

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Institucja Zarządzająca PROW na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekty SIR

I KWARTAŁ 2022

Operacje zrealizowane w I kwartale 2022 r.
przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
oraz Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego,
w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów
Wiejskich na lata 2022-2023 w zakresie Sieci na rzecz
innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich

Centrum Doradztwa Rolniczego
w Brwinowie Oddział w Warszawie

Ul. Rakowiecka 36 lok. 150

02-532 Warszawa

Tel. + 48 22 274 2327

e-mail: warszawa@cdr.gov.pl

Spis treści

1. Spotkania z Zespołem dot. Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności w ramach projektu Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie	3
1. Pielęgnowanie młodej winnicy	4
3. Skuteczność ziół w stosowaniu naturalnej kosmetyce i kuchni.....	5
4. Małe przetwórstwo w gospodarstwie rolnym.....	6
5. Innowacyjne rozwiązania w zakresie odnawialnych źródeł energii.....	7
6. Warsztaty Wędliniarskie w ramach projektu - Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie	8
7. Europejski Zielony Ład kierunkiem rozwoju rolnictwa ekologicznego – spotkanie Zespołu Tematycznego	9
8. Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla pracowników Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie wykonujących i wspierających zadania na rzecz SIR	10
9. Lokalne Partnerstwa do spraw Wody – woj. kujawsko-pomorskie.....	11
10. Lokalne Partnerstwa do spraw Wody – spotkania i podsumowanie pierwszego kwartału 2022 roku	12
11. Spotkania tematyczne dot. założenia lokalnych partnerstw do spraw wody (LPW) – woj. opolskie	13
12. Cykl broszur - Innowacje w winiarstwie.....	14

1. Spotkania z Zespołem dot. Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności w ramach projektu Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie

Organizator:	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku
Data:	04-05.01.2022
Miejsce:	Woj. lubuskie
Forma:	warsztaty

Grupa docelowa: rolnicy, producenci rolni, hodowcy, mieszkańcy obszarów wiejskich, właściciele gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, pszczelarze, winiarze, jednostki naukowe i samorządowe, przedsiębiorcy sektora rolno-spożywczego, specjaliści LODR i inne osoby zainteresowane wdrażaniem innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Cel: inicjowanie wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie innowacji na obszarach wiejskich, identyfikacji bieżących problemów oraz poszukiwanie możliwości ich rozwiązania pomiędzy przedstawicielami różnych środowisk: rolników, doradców, winiarzy, jednostek naukowych i samorządowych, przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego czy hodowców.

Relacja:

Spotkania w dniach 4-5 stycznia 2022 r. w siedzibie LODR w Kalsku z Zespołem dot. Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności w ramach operacji pn.: Zespoły tematyczne ds. innowacji w rolnictwie.

W styczniu 2020 r. Zespół SIR Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku zaprosił rolników, przedsiębiorców rolno-spożywczych oraz doradców rolniczych do współpracy w ramach Zespołów Tematycznych. Spośród zaproponowanych tematów, utworzone zostały trzy zespoły: hodowców bydła, winiarzy oraz gospodarstw prowadzących innowacyjne działalności na terenach wiejskich. W ubiegłym roku powstał kolejny Zespół Tematyczny skupiający rolników zainteresowanych Skracaniem Łańcuchów Dostaw Żywności.

W dniach od 31.12.2021 r. do 31.01.2022 r. ARiMR ogłosiła III nabór wniosków w ramach działania „Współpraca” dedykowany tworzeniu krótkich łańcuchów dostaw. W celu zapewnienia jak najlepszego wsparcia lubuskim rolnikom, Zespół SIR z dużym zaangażowaniem przystąpił do działania, organizując w dniach 4 - 5 stycznia 2022 r. w siedzibie LODR w Kalsku indywidualne spotkania poszczególnych grup operacyjnych z krajowymi brokerami innowacji.

Dwa dni, dziesięć grup operacyjnych, dwóch krajowych brokerów innowacji, jedna specjalistka od RHD i innych form sprzedaży produktów z własnego gospodarstwa, Zespół SIR, tysiąc pytań i tyleż samo odpowiedzi. Tak przedstawia się bilans indywidualnych konsultacji. Rolnicy uczestniczący w spotkaniach mogli liczyć na wsparcie ze strony krajowych brokerów innowacji, którzy

udzielali informacji i porad dotyczących prawidłowego przygotowania dokumentacji zarówno wnioskowej jak i rozliczeniowej.

W kwestiach związanych z wszelkimi rodzajami sprzedaży w gospodarstwie, tj. sprzedaż i dostawy bezpośrednie, RHD, MLO jak zawsze ogromnym wsparciem była pani Greta Boguszewska-Drapa, Główna specjalistka Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

2. Pielęgnowanie młodej winnicy

Organizator:	Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
Data:	04.03.2022
Miejsce:	Woj. dolnośląskie
Forma:	warsztaty

Grupa docelowa: mieszkańcy obszarów wiejskich, rolnicy, właściciele gospodarstw agroturystycznych, przedstawiciele doradztwa rolniczego, osoby zainteresowane podejmowaniem i rozwojem przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań na obszarach wiejskich.

Cel: możliwość skorzystania z wiedzy fachowej w zakresie pielęgnacji młodej winnicy. Zachęcenie uczestników do rozwijania przedsiębiorczości, co jest szczególnie ważne na obszarach o rozdrobnionej strukturze rolnej oraz niekorzystnych warunkach gospodarowania, gdzie przychody z działalności rolniczej nie są w stanie zapewnić odpowiedniej jakości życia, a które doskonale nadają się np. do uprawy winorośli.

Relacja:

Dolnośląscy rolnicy coraz częściej są zainteresowani uprawą winorośli i produkcją win. Chcąc uzyskać wyższe dochody dywersyfikują swoje uprawy, obsadzając niewielki areał winoroślą, stąd na enoturystycznej mapie Dolnego Śląska pojawiają się nowe, najczęściej kilkuarowe młode winnice. Uprawa winorośli dla większości nadal jest tematem zupełnie nowym. Dlatego też, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie na podnoszenie wiedzy w tym zakresie, Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu zorganizował 4 marca profesjonalne warsztaty winiarskie „Pielęgnowanie młodej winnicy”. Uczestniczyli w nich rolnicy, właściciele winnic, mieszkańcy obszarów wiejskich, doradcy, osoby zainteresowane utworzeniem winnicy i rozpoczęciem przygody z winiarstwem.

Część teoretyczna dotyczyła pielęgnacji młodej winnicy, a w szczególności planowania i projektowania winnicy, rodzajów cięcia oraz środków ochrony roślin i innych preparatów stosowanych w ekologicznej winnicy.

W części praktycznej uczestnicy mieli możliwość pracy na winnicy oraz własnoręcznego cięcia młodej winorośli.

[Więcej](#)

3. Skuteczność ziół w stosowaniu naturalnej kosmetyce i kuchni

Organizator:	Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale
Data:	07.03.2022
Miejsce:	siedziba Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale oraz 21 Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego.
Forma:	konferencja

Grupa docelowa: 350 osób w tym: rolnicy, przedstawiciele nauki, instytucje pracujące na rzecz rolnictwa, osoby zainteresowane proponowaną tematyką.

Cel: wspieranie tworzenia sieci kontaktów pomiędzy rolnikami, doradcami, przedstawicielami instytucji naukowych, przedstawicielami instytucji rolniczych. Kontakty te służyć będą wdrażaniu innowacji na obszarach wiejskich w zakresie uprawy i zastosowaniu ziół w gospodarstwach domowych i kosmetyce. Poprawa wiedzy w tym zakresie przyczyni się do uatrakcyjnienia gospodarstw agroturystycznych, a zbieranie ziół i ich zagospodarowanie może być jedną z atrakcji oferowanych przez te gospodarstwa. Produkty własne wzbogacone przez domieszkę ziół pochodzących z własnego gospodarstwa w znaczący sposób wpłyną na walory smakowe i zdrowotne. Celem było również uświadomienie uczestników o możliwościach wykorzystania ziół jako dobrej podkarpackiej marki. Dlatego realizacja ww. operacji przyczyniła się do tworzenia bezpośredniej sieci kontaktów pomiędzy rolnikami, wytwórcami żywności oraz osobami i instytucjami oferującymi usługi na rzecz rolnictwa oraz popularyzacji proinnowacyjnych postaw w sferze rolnictwa i produkcji żywności, dotyczących m.in. skracania łańcuchów dostaw.

Relacja:

W trakcie konferencji przedstawiono znaczenie ziół stosowanych w szczególności w kosmetyce i kuchni. Poruszona była też ich rola w medycynie ogólnej jak i estetycznej, ustalaniu diety, poprawiającej pamięć. Ziołolecznictwo, oprócz bogatej i chlubnej przeszłości, ma też bardzo obiecującą przyszłość. Dlatego istnieje konieczność popularyzacji wiedzy o ziołach, o ich składzie i właściwościach oraz zastosowaniu.

Konferencja odbyła się hybrydowo. W siedzibie Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale zorganizowane było studio, które z pomocą kanałów YouTube i WebEX-sa możliwa była transmisja konferencji na żywo. W tym samym czasie w każdym z 21 Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego pracownicy zorganizowali spotkania stacjonarne dla uczestników, którzy na żywo byli odbiorcami konferencji online.

Podczas konferencji przedstawione zostały były następujące tematy: ziołowi lekarze z ogrodu, czyli o ziołach i przyprawach pogromcach wirusów. Naturalne metody wspierające zdrowie oraz lawenda jest dobra na wszystko - uprawa i zastosowanie lawendy. Konferencja była uatrakcyjniona pokazem sporządzania różnych napojów z dodatkiem ziół oraz ich degustacją oraz kosmetyków wyprodukowanych domowym sposobem.

Realizacja operacji w postaci organizacji konferencji podkreśliła ogromne znaczenie ziół stosowanych w wielu gałęziach gospodarki. Zioła mają bardzo szerokie zastosowanie w gastronomii, zwłaszcza w

przypadku osób, które lubią odkrywać nowe smaki, nadając całkowicie odmienną jakość dobrze znanym połączeniom. Sprawiają, że nabierają one zupełnie nowego charakteru. Czasem wystarczy dodać nową mieszankę ziół, aby przekonać się, jak bardzo smaki różnych potraw mogą się między sobą różnić. Ziołolecznictwo, w tym stosowanie ziół w kosmetyce, towarzyszyło ludzkości od samego początku cywilizacji i w wielu obszarach świata jest bardzo powszechne do dziś. Dlatego realizacja operacji przyczyniła się do przekonania społeczeństwa, że to co zdrowe, jest od dawna dostępne na wyciągnięcie ręki.

4. Małe przetwórstwo w gospodarstwie rolnym

Organizator:	Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiewie
Data:	07-08.03.2022 r.
Miejsce:	Opole
Forma:	szkolenie

Grupa docelowa: przedsiębiorcy, rolnicy, osoby z branży rolniczej – winiarzy, serowarzy, wędliniarzy, przedstawiciele podmiotów doradczych, przedstawiciele świata nauki.

Cel: wyposażenie odbiorców w wiedzę w zakresie przetwórstwa wędlin dojrzewających, przetwórstwa serów i produkcji winiarskiej na niewielką skalę. Poprzez promowanie małego przetwórstwa operacja wspiera tworzenie krótkich łańcuchów dostaw. Operacja przyczyni się do pozyskiwania nowych partnerów Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Relacja:

Dwudniowe szkolenie dotyczyło tematyki prowadzenia działalności w ramach RHD, MLO; doboru gatunków i odmian owoców na potrzeby przetwórstwa; ochrony winorośli przed chorobami i ewolucji biznesu winiarskiego.

W pierwszym dniu wydarzenia przedstawiono wykłady:

- ✓ „*Powiększenie ofert gospodarstwa o wyroby z przydomowej serowni*” – ten temat zaprezentował pan Sylwester Wańczyk – serowar, właściciel certyfikowanego ekologicznego gospodarstwa agroturystycznego WANCZYKÓWKA położonego w Krzeszowicach na Dolnym Śląsku. Zreferował na czym polega zasadność produkcji, przechowywania serów i napojów fermentowanych.
- ✓ „*Przetwórstwo mięsa jako alternatywa produkcji w gospodarstwie*” – tą tematykę przybliżył nam pan Andrzej Szczypka, właściciel gospodarstwa rolnego SZCZYPIORKI z Tuszyna oraz RZEŻNI ROLNICZEJ SZCZYPIORKI – również z woj. dolnośląskiego. Prelegent wyjaśnił szczegółowo zagadnienia związane z działalnością w ramach RHD oraz MLO.
- ✓ „*Sieciowe usługi winiarskie: francuskie a polskie modele szlaków wina*” wykładowcą była pani dr Daria Hołodnik z Politechniki Opolskiej. Założeniem przedstawionej tematyki było uświadamianie mieszkańcom obszarów wiejskich jak organizować wizyty w winnicach, kreować aktywności turystyczne połączone z enoturystyką. Pani dr Daria Hołodnik przedłożyła różne możliwości w budowaniu sieciowych usług winiarskich.

Uwieńczeniem pierwszego dnia szkolenia był pokaz wykonany przez Szefów Kuchni Hotelu Mercure w Opolu z wykorzystaniem produktów regionalnych, będących przedmiotem szkolenia. Na pokazie zaprezentowano żurek na maślanec z Olesna oraz gołąbki z kaszanką z Górek w sosie śmietanowo – chrzanowym. Do degustacji podano również bogatą gamę serów w asyście pstrąga z Tułowic.

Drugi dzień podobnie jak pierwszy był również pełen wrażeń a podzielony był na dwa bloki tematyczne.

- ✓ Część pierwszą poprowadził pan dr Janusz Mazurek a tematyka, którą zaprezentował to: „Dobre praktyki w zakresie uprawy winorośli i produkcji wina”. Wykład, który wygłosił prowadzący był bardzo frapujący w odbiorze jak i sposobie przekazu zapoznając odbiorców z istotnymi czynnikami wpływającymi na ochronę winorośli przed chorobami i szkodnikami.
- ✓ Część drugą przedstawiła pani dr Marta Czaplicka, a temat który zgłębiła to: „Dobór gatunków i odmian owoców w sadzie i na plantacji na potrzeby drobnego przetwórstwa w gospodarstwie”. Wykładowczyni zwróciła szczególną uwagę na poszerzenie oferty gospodarstwa o owoce oraz przetwory z własnej uprawy jako dodatkowego źródła przychodu.

Szkolenie dedykowane było rolnikom, małym producentom serów, wędlin oraz dla właścicieli winnic. [Więcej](#)

5. Innowacyjne rozwiązania w zakresie odnawialnych źródeł energii

Organizator:	Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
Data:	08-11.03.2022 r.
Miejsce:	Gliwice, Miękinia
Forma:	szkolenie

Grupa docelowa: mieszkańcy obszarów wiejskich, producenci rolni, przedstawiciele jednostek doradztwa rolniczego, naukowcy

Cel: podniesienie świadomości i ułatwienie transferu wiedzy z zakresu odnawialnych źródeł energii. Przedstawione zostały aktualne zagadnienia związane z wykorzystaniem OZE na obszarach wiejskich, energetyką prokonsumencką oraz możliwością finansowania inwestycji. Realizacja szkolenia była istotna ze względu na potrzebę ciągłego informowania o odnawialnych źródłach energii. Zgłębienie tematu umożliwiło uczestnikom zdobycia dodatkowych umiejętności w planowaniu kosztów we własnym gospodarstwie.

Relacja:

Pierwszego dnia uczestnicy mieli okazję gościć w firmie BMZ Poland w Gliwicach. To największy w Polsce producent baterii litowo – jonowych. Baterie to zasilają rowery elektryczne, skutery, elektronarzędzia, narzędzia ogrodnicze oraz pojazdy użytkowe. Firma zajmuje się również produkcją magazynów energii, dzięki którym możliwe jest gromadzenie nadwyżek prądu wytworzonego w ciągu dnia. Podczas wizyty przedstawione zostały zasady ich działania. Szkolenie zakończone zostało wizytą na hali produkcyjnej gdzie omówiona została technologia wytwarzania baterii.

Drugiego dnia szkolenie odbyło się w Centrum Zrównoważonego Rozwoju i Poszanowania Energii Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska w Miękinii. Budynek, w którym uczestnicy mieli okazję przebywać, zbudowany jest w technologii energooszczędnej i stanowi nowoczesne centrum dydaktyczno-educacyjne oraz badawcze w zakresie odnawialnych źródeł energii i problematyki naftowej. Podczas szkolenia poruszona została tematyka pomp ciepła. Prelegenci omówili obowiązujące przepisy, opowiedzieli jak przygotować budynek do wymiany źródła ciepła oraz jakie są ograniczenia w stosowaniu tych urządzeń. Pan Bogdan Szymański zreferował nam temat dotyczący Net-billingu, czyli nowego systemu rozliczania wyprodukowanej energii dla nowych prosumentów obowiązujący od 1 kwietnia tego roku.

Oprowadzono uczestników również po laboratorium, które wyposażone jest w wiele stanowisk dydaktyczno – badawczych, między innymi stanowisko do testowania biogazodochodności, stanowisko badawcze otworowych wymienników ciepła, stanowisko badawcze pomp ciepła dla ciepłej wody użytkowej oraz stanowisko testów połowych nowych typów modułów paneli fotowoltaicznych.

Trzeciego dnia uczestnicy szkolenia mieli przyjemność gościć w firmie Bruk-Bet Fotowoltaika. Uczestników oprowadzono po hali produkcyjnej, opowiadając o technologii produkcji paneli fotowoltaicznych. Przedstawiono inteligentne rozwiązania PV (instalacji fotowoltaicznej) do zastosowań domowych, oraz inteligentne systemy magazynowania energii.

Następnie grupa udała się do firmy Hipar zajmującej się produkcją turbin wiatrowych oraz systemów hybrydowych. Przedstawione zostały zalety konstrukcyjne turbin wiatrowych, ich zastosowanie oraz potencjał jaki niesie za sobą energia pozyskiwana z wiatru.

Czwartego dnia szkolenie zakończono na wizycie w mikrobiogazowni rolniczej. Posiadanie mikrobiogazowni niesie za sobą szereg zalet. Biogaz wytwarzany jest z biomasy, głównie obornika i gnojowicy – dzięki czemu ograniczamy emisję gazów do atmosfery. Przefermentowane resztki organiczne z powodzeniem można wykorzystywać jako nawóz organiczny na uprawiane pola. Koszt inwestycji zwraca się stosunkowo szybko, co stanowi ogromny atut biogazowni. [Więcej](#)

6. Warsztaty Wędliniarskie w ramach projektu „Zespoły Tematyczne ds. innowacji w rolnictwie”

Organizator: Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku

Data: 24-25.03.2022 r.; 07-08.2022 r.

Miejsce: Woj. lubuskie

Forma: warsztaty

Grupa docelowa: rolnicy, producenci rolni, hodowcy, mieszkańcy obszarów wiejskich, właściciele gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, pszczelarze, winiarze, jednostki naukowe i samorządowe, przedsiębiorcy sektora rolno-spożywczego, specjaliści LODR i inne osoby zainteresowane wdrażaniem innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Cel: inicjowanie wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie innowacji na obszarach wiejskich, identyfikacji bieżących problemów oraz poszukiwanie możliwości ich rozwiązania pomiędzy przedstawicielami różnych środowisk: rolników, doradców, winiarzy, jednostek naukowych i samorządowych, przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego czy hodowców.

Relacja:

Wzorem jesiennych warsztatów wędliniarskich, które cieszyły się dużym zainteresowaniem lubuskich rolników na przełomie marca i kwietnia odbyły się kolejne dwudniowe warsztaty wędliniarskie dot. tematyki „Kielbas” oraz „Wędzonek i konserw”.

Kolejni lubuscy rolnicy, producenci oraz przetwórcy zdobyli podczas warsztatów ogrom wiedzy i przede wszystkim umiejętności wytwarzania wyrobów wędliniarskich pod nadzorem doświadczonego instruktora wędliniarstwa Adama Pulkowskiego (Zespół Fimple.tv). Każdy uczestnik miał zapewnione indywidualne stanowisko pracy wyposażone w odpowiedni sprzęt kuchenny oraz produkty mięsne. Burzliwe rozmowy, ciekawostki i wskazówki wędliniarskie oraz wymiana doświadczeń przeplatane czynnościami takimi jak klasyfikacja i rozdrabnianie mięsa, tajemniczo brzmiące flokowanie, przygotowanie surowców do peklowania, nadziewanie kielbas, przygotowanie jelit czy nastrzykiwanie peklosolą towarzyszyły warsztatom. Przy tym, nie mogło zabraknąć odpowiednio procesów m.in.: wędzenia, podsuszania, obróbki termicznej kielbas i wędzonek, osuszania i ociekania wyrobów czy pasteryzacji lub tyndalizacji, z którymi zapoznali się uczestnicy. A wszystko po to by powstały niezastąpione swojskie wyroby w postaci kielbasy śląskiej, szynkowej, słoikowej czy jałowcowej oraz wędzonek (boczek, polędwicy, udek z kurczaka) i konserw (turystycznej, słoniny wojskowej). Zwieńczeniem warsztatów były wykonane przez zaangażowanych uczestników produkty wędliniarskie, które każdy zabrał ze sobą do degustacji w swoich domach.

Warsztaty z pewnością wzmocniły wśród uczestników przekonanie o wyższości tradycji zdrowego i naturalnego jedzenia, które tak naprawdę jesteśmy w stanie wytworzyć we własnych domach. Wskazały receptury na powtarzalne efekty domowego wytwórstwa. Ponadto, wpłynęły na wzmocnienie świadomości w zakresie ogromnej roli jaką odgrywa żywność wysokiej jakości i jej produkcja. Przy tym, musimy pamiętać o stale rosnącej świadomości konsumenta w ramach zapotrzebowania na lokalne produkty, wytwarzane bez GMO, pozbawione sztucznych dodatków. Udział w warsztatach pozwolił rolnikom na zdobycie wiedzy i umiejętności, aby dokonywali produkcji

własnych wyrobów a przyszłościowo dokonywali ich sprzedaży wpływając na rozwój Krótkich Łańcuchów Żywności (KŁŻ), które są jednym z czołowych haseł Zielonego Ładu. Operacja przedstawiła również alternatywę zwiększenia dochodowości gospodarstwa rolnego w ramach sprzedaży produktów żywnościowych. [Więcej](#)

7. Europejski Zielony Ład kierunkiem rozwoju rolnictwa ekologicznego – spotkanie Zespołu Tematycznego

Organizator:	Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
Data:	29.03.2022
Miejsce:	Wrocław
Forma:	spotkanie

Grupa docelowa: rolnicy ekologiczni, rolnicy konwencjonalni zainteresowani przestawianiem gospodarstw na produkcję ekologiczną, konsumenci żywności ekologicznej, przedstawiciele doradztwa rolniczego prowadzący doradztwo z zakresu rolnictwa ekologicznego, pracownicy jednostek naukowych oraz osoby zainteresowane współpracą we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań m.in. w ramach działania "Współpraca"

Cel: podniesienie wiedzy z zakresu rozpoczynania produkcji ekologicznej oraz jej prowadzenia, przetwórstwa, organizacji gospodarstwa ekologicznego oraz sprzedaży wytworzonych produktów, a także zasad prowadzenia produkcji rolnej zgodnie ze zmieniającymi się przepisami prawa w tym zakresie. Zachęcenie uczestników, w tym członków zespołu tematycznego ds. rolnictwa ekologicznego do współpracy w zakresie tworzenia grup operacyjnych EPI ukierunkowanych na realizację innowacyjnych projektów związanych z rolnictwem ekologicznym.

Relacja:

Europejski Zielony Ład kierunkiem rozwoju rolnictwa ekologicznego to tytuł operacji realizowanej w Dolnośląskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego. 29 marca we Wrocławiu odbyło się pierwsze spotkanie Zespołu Tematycznego, w którym uczestniczyli rolnicy ekologiczni, przedstawiciele doradztwa rolniczego oraz eksperci rolnictwa ekologicznego.

Europejski Zielony Ład stawia rolnictwu duże wyzwania. Przewiduje rozwój prośrodowiskowych systemów prowadzenia produkcji rolnej, w tym znaczący rozwój rolnictwa ekologicznego, które staje się trendem światowym. Zostało to wyraźnie zaznaczone przez Komisję Europejską w strategii bioróżnorodności, jak i od pola do stołu. W obu został ustalony ambitny cel w postaci 25% upraw w systemie rolnictwa ekologicznego w Unii Europejskiej, do 2030 roku.

Cele zawarte w strategiach dotyczą między innymi środowiska i rolnictwa. Ich głównym elementem jest zrównoważony system żywnościowy. Aby je osiągnąć, należy podjąć działania sprzyjające rozwojowi rolnictwa ekologicznego, przetwórstwa, sprzedaży wytworzonych produktów oraz skracania łańcucha dostaw, aby w pełni wykorzystać potencjał tego typu produkcji.

Głównym prelegentem podczas pierwszego spotkania Zespołu Tematycznego była ekspert rolnictwa ekologicznego dr inż. Urszula Sołtysiak, która omówiła zasady prowadzenia produkcji ekologicznej zgodnie z nowymi przepisami. Przedstawione zostały również rozwiązania dla rolnictwa ekologicznego w ramach Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027. Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń i dyskusji na temat rolnictwa ekologicznego. Podjęto próby zidentyfikowania najczęściej pojawiających się problemów w prowadzeniu produkcji ekologicznej oraz znalezienia dla nich najlepszych rozwiązań.

Na zakończenie spotkania postawiono pytanie, co możemy zrobić, aby zachęcić rolników do przejścia na ekologiczne metody produkcji. Próby odpowiedzi na to pytanie zostaną podjęte podczas kolejnego spotkania Zespołu Tematycznego związanego z rolnictwem ekologicznym. [Więcej](#)

8. Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla pracowników Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie wykonujących i wspierających

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Data: 30-31.03.2022

Miejsce: Brwinów

Forma: Spotkanie informacyjno-szkoleniowe

Grupa docelowa: pracownicy CDR i WODR, przedstawiciele administracji publicznej

Cel: wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk z zakresu funkcjonowania i realizacji zadań Sieci SIR oraz wspierania tworzących się oraz realizujących projekty Grup Operacyjnych EPI. Grupa docelowa spotkań uzyska bieżące informacje dotyczące działania "Współpraca" w ramach PROW 2014-2020 oraz pomocy technicznej, a także udoskonali umiejętności miękkie. Podczas spotkań omawiane będą również tematy dotyczące realizacji zadań w ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Relacja:

Spotkanie otworzył – Dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie – Pan Ireneusz Drozdowski oraz Zastępca Dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie – Pan Krzysztof Janiak. W spotkaniu wzięli udział krajowi i wojewódzcy brokerzy innowacji oraz koordynatorzy Sieci SIR.

Spotkanie było w szczególności poświęcone przygotowaniom do VI naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Współpraca” dotyczącego projektów badawczo-rozwojowych. Omówione zostały m.in. zmiany warunków udziału w naborze oraz dokumenty aplikacyjne. Przeprowadzono warsztaty dotyczące skutecznego wspierania tworzących się Grup Operacyjnych EPI, a także wspólnie dokonano analizy tworzących się nowych inicjatyw.

Podczas wydarzenia zaprezentowano również wyniki międzynarodowego projektu LIAISON dotyczącego analizy procesów wdrażania projektów innowacyjnych wspieranych w ramach programów krajowych oraz europejskich. Spotkanie było doskonałą okazją aby wojewódzkie zespoły Sieci SIR zapoznały się z najlepszymi praktykami dla projektów wielopodmiotowych (the multi-actor approach) oraz uzyskały informacje na temat europejskich sieci tematycznych.

Podczas panelu dedykowanego koordynatorom SIR omówiono najważniejsze bieżące sprawy związane z realizacją zadań Sieci, w tym m.in. omówienie najczęściej pojawiających się błędów i problemów związanych

z udzielaniem zamówień publicznych w ramach funkcjonowania, w tym realizowanych projektów. [Wiecej](#)

9. Lokalne Partnerstwa do spraw Wody – woj. kujawsko-pomorskie

Organizator:	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
Data:	I kwartał 2022
Forma:	Spotkania, konferencja

Grupa docelowa: przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, administracji publicznej, spółki wodnej, izby rolniczej, lasów państwowych, parków narodowych i krajobrazowych, instytutów naukowych/ uczelni rolniczych, organizacji pozarządowych, rolnicy, właściciele stawów rybnych, przedstawiciele podmiotów doradczych, przedsiębiorcy mający oddziaływanie na stan wód na danym terenie, inne podmioty zainteresowane tematem.

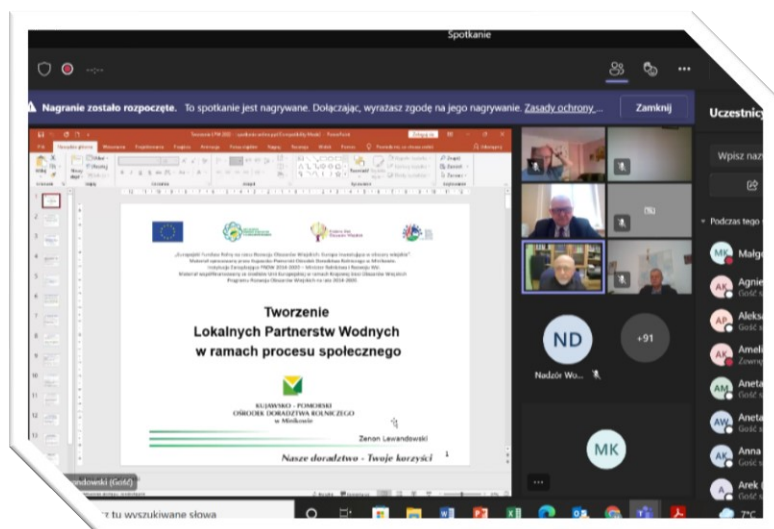
Cel: zainicjowanie współpracy oraz stworzenie sieci kontaktów między lokalnym społeczeństwem a instytucjami i urzędami, w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa. Współpraca ta będzie , obejmować swym zasięgiem jeden z powiatów, w którego skład wejdą przedstawiciele administracji publicznej, rolników, doradztwa rolniczego, nauki, a także opracowanie raportu podsumowującego spotkania LPW. Głównym celem operacji jest powołanie Lokalnych Partnerstw ds. Wody w poszczególnych powiatach

Relacja:

W 2020 roku Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie zainicjował prace pilotażowe nad utworzeniem Lokalnych Partnerstw Wodnych (LPW). Wynikiem ich było utworzenie dwóch partnerstw wodnych w powiatach sępoleńskim i nakielskim. W 2021r. kontynuowano działania nad utworzeniem LPW w kolejnych 10 powiatach naszego województwa. Do pracy nad tworzeniem LPW wytypowane zostały w 2021r. powiaty: aleksandrowski, brodnicki, bydgoski, chełmiński, grudziądzki, inowrocławski, radziejowski, toruński, włocławski i żniński.

W 2022 r. spotkania będą się odbywały w powiatach tucholskim, świeckim, mogileńskim, wąbrzeskim, golubsko-dobrzyńskim, lipnowskim. Pierwsze spotkanie zorganizowano dla powiatu rypińskiego w Restauracji Modrzewiowa w Starorypinie Rządowym. Główną ideą tworzonych partnerstw jest integracja partnerów mających wpływ na przeciwdziałanie skutkom suszy oraz podejmowanie aktywności na rzecz budowania małej i średniej retencji.

Więcej

W I kwartale 2022 r. odbyły się pierwsze spotkania w powiatach: 21.03.2022 r. rypińskim, 23.03.2022 r. wąbrzeskim, 25.03.2022 r. świeckim, 28.03.2022 r. mogileńskim, 30.03.2022 r. golubsko-dobrzyńskim,

Jednocześnie w dniu 16 marca 2022 r. odbyła się „Konferencja inauguracyjna tworzenie LPW” w 7 powiatach województwa kujawsko-pomorskiego.

Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Data: I kwartał 2022

Miejsce: online

Forma: spotkanie

Grupa docelowa: producenci rolni, mieszkańcy obszarów wiejskich, przedstawiciele jednostek doradztwa rolniczego, przedstawiciele administracji samorządowej wszystkich szczebli i wojewódzkiej, przedstawiciele spółek wodnych i związków spółek wodnych

Cel: zainicjowanie współpracy oraz stworzenie sieci kontaktów między lokalnym społeczeństwem a instytucjami i urzędami, w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa.

Relacja:

W ramach inicjatywy powołania Lokalnych Partnerstw do spraw Wody (LPW) Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu zorganizował w bieżącym roku 31 spotkań online we wszystkich powiatach województwa wielkopolskiego, w których uczestniczyło łącznie 512 osób.

Cykl spotkań rozpoczął się 2 lutego br., zgodnie z kolejnością alfabetyczną od spotkania LPW w powiecie chodzieskim. Ze względu na sytuację epidemiczną, przebiegło ono w trybie on-line. Podczas tego wydarzenia omówiono zgłoszone potrzeby dotyczące zwiększenia retencji wodnej na terenie powiatu chodzieskiego oraz przekazano informacje o możliwościach wsparcia inwestycji w tym zakresie. [Więcej](#)

Na spotkaniach LPW omawiano zgłoszone przez poszczególnych partnerów do „Planu Wieloletniego” potrzeby inwestycyjne dotyczące zwiększenia retencji. W drugiej części zebrania przedstawione zostały również informacje dotyczące nowych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) w okresie przejściowym, to jest działania 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” oraz działania 5.1 „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”. Pierwsze z działań dotyczyć będzie dofinansowania inwestycji wpływających na tereny rolnicze realizowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, a drugie inwestycji realizowanych przez spółki wodne i związki spółek wodnych w systemach melioracji wodnych.

Zachęcamy do zapoznania się z opracowywanym dla wszystkich 31 powiatów „[Wieloletnim planem na rzecz gospodarki wodą w rolnictwie dla powiatów województwa wielkopolskiego](#)”. Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022-2030 w ramach Lokalnych Partnerstw do spraw Wody w województwie wielkopolskim”, dotyczącym zebranych potrzeb inwestycyjnych w zakresie zwiększenia retencji na obszarach rolniczych w powiatach. [Więcej](#)

11. Spotkania tematyczne dot. założenia lokalnych partnerstw do spraw wody (LPW) – woj. opolskie

Organizator: Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiowie

Data: Styczeń-luty 2022 r.

Miejsce: woj. opolskie – powiaty: opolski, strzelecki, nyski, oleski, prudnicki, głubczycki, brzeski

Forma: Spotkania tematyczne

Grupa docelowa: potencjalni partnerzy LPW, przedstawiciele jednostek naukowych, samorządów terytorialnych, spółek wodnych, rolnicy, pracownicy jednostek doradztwa rolniczego, oraz osoby zainteresowane tematem.

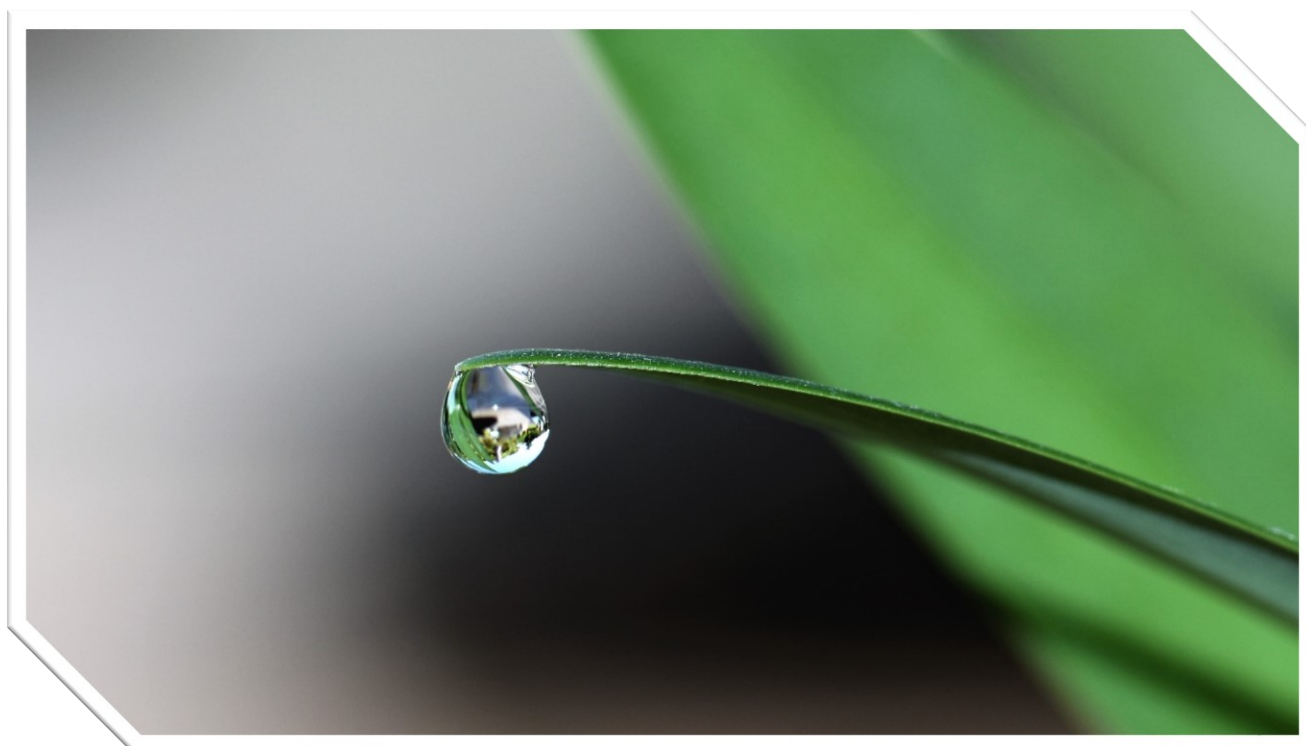
Cel: seria spotkań tematycznych dążących do nawiązania LPW w każdym powiecie województwa opolskiego oraz opracowanie przez ekspertów długoletnich planów rozwoju gospodarką wodą na terenach wiejskich. Opracowanie diagnostycznego i nowatorskiego planu rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich na lata 2022-2030 na terenie powiatów województwa opolskiego przełoży się na transfer wiedzy w celu właściwego przeprowadzenia diagnozy gospodarki wodnej, będącej podstawą podejmowanych działań przyszłych partnerstw.

Relacja:

W spotkaniach tematycznych udział wzięło 175 osób.

W programie w było przybliżenie koncepcji Lokalnych Partnerstw do spraw wody oraz w połączeniu online przedstawiciel Departamentu Klimatu i Środowiska MRiRW przekazał informacje w zakresie PROW-u przejściowego oraz aktualnych programów wsparcia gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. Na koniec odbyła się dyskusja na temat problemów z jakimi borykają się gminy i podsumowanie spotkania.

W powiatach pomyślnie udało się nawiązać LPW. [Więcej](#)

Organizator:	Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiuwie
Data:	07-08.03.2022 r.
Miejsce:	Opole
Forma:	szkolenie

Grupa docelowa: Rolnicy, osoby z branży rolniczej – winiarze.

Cel: rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich poprzez podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjnych rozwiązań w technologii uprawy winorośli.

Relacja:

W ramach realizacji projektu zostały wydane następujące broszury oraz e-broszury:

- „Gospodarstwa Agro-Eno-Turystyczne – innowacyjna oferta na obszarach wiejskich”,
- „Nowoczesne technologie zakładania i prowadzenia winnic w warunkach Opolszczyzny”,
- „Innowacyjne rozwiązania dla winnic i wina produkowanego w warunkach chłodnego klimatu”.

[Kliknij tutaj i pobierz broszury](#)

